

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه الزهرا (س)

دانشکده علوم اجتماعی

پایان نامه

جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد

رشته مطالعات زنان

عنوان

سنجش رابطه سطح دسترسی به امکانات ، بهداشت و امنیت محله با کیفیت زندگی

زنان ساکن در نواحی نه گانه شهرداری منطقه دو تهران

استاد راهنما

دکتر فریبا سرمدیان

استاد مشاور

دکتر یعقوب موسوی

دانشجو

اکرم سلطانیپور اشتیانی

مهر ۱۳۹۰

بسمه تعالی

به موجب نامه شماره ۹۰/۱۳/۴۳۹ مورخ ۹۰/۶/۲۹ جلسه دفاع از پایان نامه خانم اکرم سلطانیپور اشتبینی دانشجوی رشته مطالعات زنان دانشکده علوم اجتماعی شماره دانشجویی ۸۶۱۲۲۷۰۰۲ در روز سه شنبه مورخ ۹۰/۷/۱۲ تحت عنوان "سنجش رابطه سطح دسترسی به امکانات ، بهداشت و امنیت محله با کیفیت زندگی زنان ساکن در نواحی نه گانه شهرداری منطقه دو تهران" در اتاق ۳۱۶ برگزار گردید.

ابتدا خانم اکرم سلطانیپور اشتبینی گزارشی از کار پژوهشی خود را ارائه کردند و سپس به سوالات اعضاء حاضر در جلسه پاسخ دادند. در پایان هیات داوران رساله دانشجویی را با نمره ۱۹ و با امتیاز مورد قبول قرار دادند .
هیات داوران:

1. استاد راهنمای عملی دکتر فریبا سیدان

2. استاد راهنمای نظری

3. استاد مشاور دکتر سید یعقوب موسوی

4. داور نظری

5. داور عملی

نام و نام خانوادگی مدی گروه امضاء

نام و نام خانوادگی رئیس دانشکده امضاء

(کلی نماینده دانشکده در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه)

تقدیم به:

روح پاک پدرم که نامم از اوست.

مادرم که جانم را به بهای کمیت و کیفیت زندگی خود پروراند و کیفیت زندگی امروزم مرهون اندیشه های بزرگ، دستان توانا و قلب مهربان اوست.

همسرم که همراهی هایش را پاس می دارم.

و

آرش که شعله افروز آتشگه زندگیم می باشد...

با سپاس از:

خالق و پروردگاری که فرصت بزرگ آموختن را به من هدیه داده است و اگرچه سالهاست سپاسگزار لطف بی نظیرش می باشم، ولی افسوس هنوز و هیچگاه پاس آن را چنان که باید و شاید نخواهم توانست به جای آورد.

با تشکر از اساتید بزرگوایم به ویژه سرکار خانم دکتر فریبا سیدان، استاد راهنمای بزرگوایم که صبوری و آرامش وجودش مشعلی درخشان در راه عبور از این معبر ناهموار بود و جناب آقای دکتر یعقوب موسوی استاد مشاور مهربانم که به فرمایش استاد سخن سعدی رحمه الله علیه کم گفت و گزیده گفت: چون در.

و دوستانی که در گذر از این مسیر هریک با نگاهی، مهری، کلامی و قدمی در افزایش سطح کیفی پژوهشم تاثیرگذار بوده اند.

و باشد که دستاورد هرچند اندک این پژوهش گامی موثر باشد در مسیر ارتقاء آگاهی زنان نسبت به شرایط خاص و زندگی آفرین خویش و همچنین تلنگری باشد به آنانی که نیمه دیگر زندگی شان را در هیاهوهای شهر به فراموشی می سپارند.

چکیده

مفهوم کیفیت زندگی مفهومی چند جانبه و چند بعدی است و تنها جنبه های مادی زندگی را در بر نمی گیرد، اندازه گیری و پی بردن به آن در گرو عوامل مختلف فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و حتی محیطی می باشد. در این پژوهش رابطه بین کیفیت زندگی زنان با دسترسی به امکانات و خدمات شهری، سطح بهداشت محلّه و سطح امنیت محلّه موردسنجش قرار گرفته است و هدف از آن شناخت عوامل تاثیرگذار شهری بر کیفیت زندگی زنان می باشد. این پژوهش به صورت مطالعه پیمایشی انجام شده است. جامعه آماری این پژوهش ۳۸۳ نفر از زنان متأهل ساکن در محدوده نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران می باشند که با شیوه ی تصادفی نسبتی مطابق انتخاب شده اند. یافته های این پژوهش نشان می دهد متغیر وابسته یعنی کیفیت زندگی زنان تابع دسترسی به امکانات و خدمات شهری، سطح بهداشت محلّه و امنیت محلّه است. ۵۱٪ از زنان جامعه آماری پژوهش به امکانات مختلف محلّه خود دسترسی دارند و بیشترین درصد دسترسی زنان به امکانات و خدمات عمومی تر مانند شبکه حمل و نقل عمومی و مراکز خدماتی است که مورد نیاز عموم شهروندان است، از این نظر امکانات و نیازهای خاص زنان در روند برنامه ریزی شهری به طور چشمگیری کمتر تامین شده است. سطح بهداشت و امنیت محلّه زندگی زنان نیز به میزان ۶۷/۵۳٪ و ۷۰٪ تامین می باشد. ضریب همبستگی بین دسترسی به امکانات ورزشی و امکانات فرهنگی و اجتماعی و مراکز خدماتی و امکانات تفریحی و دسترسی به شبکه حمل و نقل عمومی با کیفیت زندگی به ترتیب عبارت است از ۰/۱۹ - ۰/۳۲ - ۰/۱۷ - ۰/۱۴. در تبیین کیفیت زندگی زنان بر اساس سطح دسترسی به امکانات مختلف محلّه، متغیر دسترسی به مراکز خدماتی در معادله رگرسیونی باقی ماند و ضریب همبستگی چندگانه آن برابر با $R^2/۳۷$ است. در تبیین سطح کیفیت زندگی زنان بر اساس عوامل موثر بر آنها، دو متغیر سطح دسترسی به امکانات محلّه و امنیت در محلّه در معادله رگرسیونی باقی ماندند که ضریب همبستگی، همبستگی چند گانه آنها برابر با $R^2/۳۹$ است. نتایج حاصل از این پژوهش حاکی از محدودیت های دسترسی زنان به امکانات و خدمات شهری بوده و چنانکه نشان می دهد در شهر سازی مدرن، با وجود حضور وسیع زنان در عرصه های عمومی و فضاهای شهری، خیلی کم به تفاوت و تنوع این نیازها توجه شده است.

کلید واژه ها: کیفیت زندگی، دسترسی، امکانات و خدمات شهری، بهداشت محلّه و امنیت محلّه.

فهرست مطالب

..... ۱	فصل اول کلیات پژوهش
..... ۲	۱-۱- مقدمه
..... ۳	۲-۱- نظن مسئله
..... ۵	۳-۱- پرسشهای آغازین
..... ۷	۴-۱- اهمیت و ضرورت پژوهش
..... ۷	۵-۱- اهداف پژوهش
..... ۸	فصل دوم ادبیت پژوهش
..... ۹	مقدمه
..... ۱۰	۱-۲- ادبیت نظری پژوهش
..... ۱۱	۲-۱-۱- رویکرد پزشکی
..... ۱۳	۲-۱-۲- رویکرد فلسفی
..... ۱۵	۲-۱-۳- رویکرد اقتصادی
..... ۱۷	۲-۱-۴- رویکرد زیست شناختی
..... ۱۸	۲-۱-۵- رویکرد های روان شناختی اجتماعی
..... ۲۵	۲-۱-۶- رویکردهای جامعه شناختی
..... ۳۷	۲-۱-۷- رویکرد بوم شناسی
..... ۳۸	۲-۱-۸- نظریات فمینیستی
..... ۴۴	۲-۲- ادبیت تجربی پژوهش
..... ۴۴	۲-۲-۱- مطالعات تجربی داخلی در زمینه کیفیت زندگی
..... ۴۵	۲-۲-۲- مطالعات خارجی در زمینه کیفیت زندگی

.....۴۷	۳-۲-۲- مطالعات تجربی داخلی در زمینه کیفیت زندگی زنان
.....۵۰	۴-۲-۲- مطالعات تجربی داخلی در زمینه کیفیت زندگی شهری
.....۵۶	۵-۲-۲- مطالعات تجربی خارجی در زمینه کیفیت زندگی شهری
.....۶۱	۶-۲-۲- مطالعات تجربی داخلی در زمینه زنان و شهرنشینی
.....۶۲	۷-۲-۲- مطالعات تجربی خارجی در زمینه زنان و شهرنشینی
.....۶۹	۳-۲- چارچوب نظری
.....۷۳	۴-۲- فرضیه های پژوهش
.....۷۴	۲-۴-۱- فرضیه اصلی
.....۷۴	۲-۴-۲- فرضیه فرعی
.....۷۴	۵-۲- مدل نظری
.....۷۷	فصل سوم روش شناسی پژوهش
.....۷۸	مقدمه
.....۷۸	۳-۱- روش پژوهش
.....۷۹	۳-۲- جامعه آماری
.....۷۹	۳-۳- شیوه تعیین حجم نمونه
.....۸۱	۳-۴- روش نمونه گیری
.....۸۱	۳-۵- معرفی و سربله اندازه گیری
.....۸۱	۳-۶- متغی های پژوهش
.....۸۲	۳-۷- تعریف نظری و عملی متغی های پژوهش
.....۸۲	۳-۷-۱- تعریف عملی متغی های زمینه ای
.....۸۲	۳-۷-۲- تعریف نظری کیفیت زندگی زنان
.....۸۳	۳-۷-۳- تعریف عملی کیفیت زندگی زنان

.....۸۴	۳-۷-۴- تعریف نظری امریت محله
.....۸۴	۳-۷-۵- تعریف عملیاتی امریت محله
.....۸۴	۳-۷-۶- تعریف نظری بهداشت محله
.....۸۵	۳-۷-۷- تعریف عملیاتی بهداشت محله
.....۸۵	۳-۷-۸- تعریف نظری دسترسی به امکانات محله
.....۸۵	۳-۷-۹- تعریف عملیاتی دسترسی به امکانات محله
.....۸۷	۳-۸- اعتبار و پایایی ابزار اندازه گیری
.....۸۸	۳-۹- تجزیه و تحلیل داده‌ها
.....۸۸	۳-۱۰- قلمرو مکانی تحقیق
.....۸۸	۳-۱۱- قلمرو زمانی تحقیق
.....۸۸	۳-۱۲- واحد تحلیل
.....۸۸	۳-۱۳- واحد مطالعه
.....۸۹	فصل چهارم تحلیل داده‌ها
.....۹:	مقدمه
.....۹:	۴-۱- یافته‌های توصیفی
.....۱۲.۴	۴-۲- آزمون فرضیه‌ها:
.....۱۲.۴	۴-۲-۱- آزمون فرضیه‌های اصلی
.....۱۲.۷	۴-۲-۲- آزمون فرضیه‌های فرعی
.....۱۴.۴	۴-۳- تحلیلی چند متغیره کیفیت زندگی زنان
.....۱۴.۴	۴-۳-۱- تحلیلی چند متغیره سطح کیفیت زندگی زنان بر اساس سطح دسترسی به امکانات مختلف محله
.....۱۴.۶	۴-۳-۲- تحلیلی چند متغیره سطح کیفیت زندگی زنان بر اساس عوامل موثر بر آن

.....۱۴۹.....	فصل پنجم نتیجه گیری
.....۱۴۹.....	مقدمه
.....۱۵۰.....	۱-۱-۵- یافته های پژوهش
.....۱۵۰.....	۱-۱-۵- یافته های پژوهش براساس جامعه آماری
.....۱۵۰.....	۱-۱-۵-۲- خلاصه یافته های پژوهش
.....۱۵۱.....	۱-۱-۵-۳- یافته های پژوهش براساس فرضیه ها
.....۱۵۳.....	۲-۵- بحث
.....۱۵۸.....	۳-۵- محدودیت های پژوهش
.....۱۵۸.....	۴-۵- پیشنهادات
.....۱۵۸.....	۴-۵-۱- پیشنهادات بر اساس پژوهش
.....۱۵۹.....	۴-۵-۲- پیشنهادات برای پژوهش های آتی
.....۱۶۰.....	فهرست منابع فارسی
.....۱۶۶.....	فهرست منابع انگلیسی
.....۱۷۱.....	ضمائم
.....۱۷۲.....	پرسشنامه
.....۱۷۸.....	پیوست ها

فهرست جداول

.....۴۱.....	جدول (۱-۲) رویکردها و نظری های کیفیت زندگی
.....۶۴.....	جدول (۲-۲) ادبیات تجربی پژوهش
.....۸۵.....	جدول (۱-۳) جامعه نمونه زنان ساکن در نواحی نه گانه منطقه دو تهران
.....۸۶.....	جدول (۲-۳) شاخص، مولفه و متغیرهای پژوهش
.....۸۸.....	جدول (۳-۳) پایایی سؤالات مربوط به مولفه های مورد بررسی
.....۹۱.....	جدول (۱-۴) توزیع فراوانی ناحیه محل سکونت زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران
.....۹۲.....	جدول (۲-۴) توزیع پراکندگی سن زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران
.....۹۳.....	جدول (۳-۴) توزیع فراوانی تحصیلات زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران
.....۹۴.....	جدول (۴-۴) توزیع فراوانی وضعیت تأهل زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران
.....۹۵.....	جدول (۵-۴) توزیع فراوانی وضعیت اشتغال زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران
.....۹۶.....	جدول (۶-۴) توزیع فراوانی عنوان شغل زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران
.....۹۷.....	جدول (۷-۴) توزیع فراوانی نوع شغل همسر زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران
.....۹۸.....	جدول (۸-۴) توزیع فراوانی تحصیلات همسر زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران
.....۹۹.....	جدول (۹-۴) توزیع فراوانی سرپرست خانوار زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران
.....۱۰۰.....	جدول (۱۰-۴) توزیع فراوانی مدت زمان سکونت زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران در
.....۱۰۱.....	این محل
.....۱۰۲.....	جدول (۱۱-۴) توزیع پراکندگی سطح دسترسی و استفاده زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران به مراکز ورزشی
.....۱۰۳.....	جدول (۱۲-۴) توزیع فراوانی سوالهای مربوط به سطح دسترسی زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران به مراکز ورزشی
.....۱۰۴.....	

جدول (۴-۱۳) توزیع پراکندگی سطح دسترسی و استفاده زنان نواحی نه گانه منطقه ۲ تهران به مراکز فرهنگی - اجتماعی۱:۵

جدول (۴-۱۴) توزیع فراوانی سوالهای مربوط به سطح دسترسی زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران به مراکز فرهنگی - اجتماعی۱:۵

ادامه جدول (۴-۱۴) توزیع فراوانی سوالهای مربوط به سطح دسترسی زنان نواحی نه گانه تهران به مراکز فرهنگی - اجتماعی۱:۶

جدول (۴-۱۵) توزیع پراکندگی سطح دسترسی و استفاده زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران به مراکز خدماتی۱:۷

جدول (۴-۱۶) توزیع فراوانی سوالهای مربوط به سطح دسترسی زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران به مراکز خدماتی۱:۸

ادامه جدول (۴-۱۶) توزیع فراوانی سوالهای مربوط به سطح دسترسی زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران به مراکز خدماتی۱:۹

جدول (۴-۱۷) توزیع پراکندگی سطح دسترسی و استفاده زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران به مراکز تفریحی۱:۱۰

جدول (۴-۱۸) توزیع فراوانی سوالهای مربوط به سطح دسترسی زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران به مراکز تفریحی۱:۱۱

جدول (۴-۱۹) توزیع پراکندگی سطح دسترسی و استفاده زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران به شبکه های حمل و نقل عمومی۱:۱۲

جدول (۴-۲۰) توزیع فراوانی سوالهای مربوط به سطح دسترسی زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران به شبکه های حمل و نقل عمومی۱:۱۲

جدول (۴-۲۱) توزیع پراکندگی سطح دسترسی و استفاده زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران از امکانات مختلف محله۱:۱۳

جدول (۴-۲۲) توزیع پراکندگی سطح دسترسی محله زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران۱:۱۴

جدول (۴-۲۳) توزیع فراوانی سوالهای مربوط به سطح امریت محله زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران ۱۱۴

جدول (۴-۲۴) توزیع پراکندگی سطح بهداشت محله زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران ۱۱۵

جدول (۴-۲۵) توزیع فراوانی سوالهای مربوط به سطح بهداشت محله زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران ۱۱۶

جدول (۴-۲۶) توزیع پراکندگی کیفیت زندگی زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران ۱۱۷.
جدول (۴-۲۷) توزیع فراوانی سوالهای مربوط به کیفیت زندگی زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران ۱۱۷

ادامه جدول (۴-۲۷) توزیع فراوانی سوالهای مربوط به کیفیت زندگی زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران ۱۱۹

ادامه جدول (۴-۲۷) توزیع فراوانی سوالهای مربوط به کیفیت زندگی زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران ۱۲۲

جدول (۴-۲۸) همبستگی بین سطح دسترسی به امکانات مختلف محله و کیفیت زندگی زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران ۱۲۴

جدول (۴-۲۹) همبستگی بین سطح بهداشت در محیط و کیفیت زندگی زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران ۱۲۵

جدول (۴-۳۰) همبستگی بین سطح امریت در محیط و کیفیت زندگی زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران ۱۲۶

جدول (۴-۳۱) همبستگی بین سطح دسترسی به امکانات ورزشی محله و کیفیت زندگی زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران ۱۲۷

جدول (۴-۳۲) همبستگی بین سطح دسترسی به امکانات فرهنگی - اجتماعی محله و کیفیت زندگی زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران ۱۲۸

جدول (۴-۳۳) همبستگی بین سطح دسترسی به مراکز خدماتی محله و کیفیت زندگی زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران ۱۲۹

جدول (۳۴-۴) همبستگی بین سطح دسترسی به امکانات تفریحی محله و کیفیت زندگی زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران

.....۱۳۰.....

جدول (۳۵-۴) همبستگی بین سطح دسترسی به شبکه حمل و نقل عمومی محله و کیفیت زندگی زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران

.....۱۳۱.....

جدول (۳۶-۴) کیفیت زندگی زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران براساس ناحی محل سکونت آنها

.....۱۳۲.....

جدول (۳۷-۴) نتایج آزمون یکنواختی واریانسها برای متغیر محدوده جغرافیایی محله و کیفیت زندگی زنان

.....۱۳۳.....

جدول (۳۸-۴) آزمون تعویبی LSD برای متغیر محدوده جغرافیایی محله و کیفیت زندگی زنان ۱۳۴ ادامه جدول (۳۸-۴) آزمون تعویبی LSD برای متغیر محدوده جغرافیایی محله و کیفیت زندگی زنان

.....۱۳۶.....

جدول (۳۹-۴) نتایج آزمون تفاوت میانگین برای متغیر کیفیت زندگی زنان بر اساس وضعیت اشتغال آنها

.....۱۳۸.....

جدول (۴۰-۴) نتایج آزمون یکنواختی واریانسها برای متغیر کیفیت زندگی زنان بر اساس وضعیت اشتغال آنها

.....۱۳۸.....

جدول (۴۱-۴) کیفیت زندگی زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران براساس نوع شغل آنها

.....۱۳۹.....

جدول (۴۲-۴) نتایج آزمون یکنواختی واریانسها برای متغیر تأثیری نوع شغل زنان بر کیفیت زندگی آنها

.....۱۴۰.....

جدول (۴۳-۴) کیفیت زندگی زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران براساس نوع شغل همسر آنها

.....۱۴۱.....

جدول (۴۴-۴) نتایج آزمون یکنواختی واریانسها برای متغیر تأثیری نوع شغل همسران زنان بر کیفیت زندگی آنها

.....۱۴۲.....

جدول (۴۵-۴) کیفیت زندگی زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران براساس سرپرست خانوار بودن یا نبودن آنها

.....۱۴۳.....

جدول (۴-۴۶) نتایج آزمون یکنواختی واریانسها برای متغیر سرپرست خانوار بودن علی نبودن زنان و

کیفیت زندگی آنها

.....۱.۴۴.....

جدول (۴-۴۷) ضریب همبستگی چندگانه برای کیفیت زندگی زنان

.....۱.۴۵.....

جدول (۴-۴۸) تحلیل واریانس برای آزمون معنی داری شکل رگرسیونی

.....۱.۴۶.....

جدول (۴-۴۹) ضرایب متغیرهای باقیمانده در شکل رگرسیونی به روش گام به گام

.....۱.۴۶.....

جدول (۴-۵۰) ضریب همبستگی چندگانه برای کیفیت زندگی زنان

.....۱.۴۷.....

جدول (۴-۵۱) تحلیل واریانس برای آزمون معنی داری شکل رگرسیونی

.....۱.۴۸.....

جدول (۴-۵۲) ضرایب متغیرهای باقیمانده در شکل رگرسیونی به روش گام به گام

.....۱.۴۸.....

فهرست نمودار

نمودار (۴-۱) توزیع فراوانی ناحیه محل سکونت زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران ۹۱.

نمودار (۴-۲) توزیع پراکندگی سن زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران ۹۲.....

نمودار (۴-۳) توزیع فراوانی تحصیلات زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران ۹۳.....

نمودار (۴-۴) توزیع فراوانی وضعیت تأهل زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران ۹۴....

نمودار (۴-۵) توزیع فراوانی وضعیت اشتغال زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران ۹۵..

نمودار (۴-۶) توزیع فراوانی عنوان شغل زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران ۹۶.....

نمودار (۴-۷) توزیع فراوانی نوع شغل همسر زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران ۹۷..

نمودار (۴-۸) توزیع فراوانی تحصیلات همسر زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران ۹۸

نمودار (۴-۸) توزیع فراوانی سرپرست خانوار زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران ۹۹.

نمودار (۴-۱۰) توزیع فراوانی مدت زمان سکونت زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران در

این محل ۱۰۲.....

نمودار (۴-۱۱) سطح کیفیت زندگی زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران ۱۰۳.....

نمودار (۴-۱۲) همبستگی بین سطح دسترسی به امکانات مختلف محله و کیفیت زندگی زنان

نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران ۱۰۴.....

نمودار (۴-۱۳) همبستگی بین سطح بهداشت در محیط و کیفیت زندگی زنان نواحی نه گانه

شهرداری منطقه ۲ تهران ۱۰۵.....

نمودار (۴-۱۴) همبستگی بین سطح امنیت در محیط و کیفیت زندگی زنان نواحی نه گانه

شهرداری منطقه ۲ تهران ۱۰۶.....

نمودار (۴-۱۵) همبستگی بین سطح دسترسی به امکانات ورزشی محله و کیفیت زندگی زنان

نواحی نه گانه ۱۰۷.....

نمودار (۴-۱۶) همبستگی بین سطح دسترسی به امکانات فرهنگی - اجتماعی محله و کیفیت زندگی زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران
.....۱۲۸.....

نمودار (۴-۱۷) همبستگی بین سطح دسترسی به مراکز خدماتی محله و کیفیت زندگی زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران
.....۱۲۹.....

نمودار (۴-۱۸) همبستگی بین سطح دسترسی به امکانات تفریحی محله و کیفیت زندگی زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران
.....۱۳۰.....

نمودار (۴-۱۹) همبستگی بین سطح دسترسی به شبکه حمل و نقل عمومی و کیفیت زندگی زنان نواحی نه گانه شهرداری منطقه ۲ تهران
.....۱۳۱.....

نمودار (۴-۲۰) مقایسه میانگین کیفیت زندگی زنان براساس محدوده جغرافیایی محله آنها ۱۳۳۰

نمودار (۴-۲۱) مقایسه میانگین کیفیت زندگی زنان براساس نوع شغل آنها
.....۱۴۰.....

نمودار (۴-۲۲) مقایسه میانگین کیفیت زندگی زنان براساس نوع شغل همسران آنها
.....۱۴۲.....

نمودار (۴-۲۳) مقایسه میانگین کیفیت زندگی زنان براساس سرپرست خانوار بودن یا نبودن آنها
.....۱۴۴.....

فصل اول

کاریات پژوهش

کیفیت زندگی مفهومی چندوجهی، نسبی، متأثر از زمان و مکان و ارزشهای فردی و اجتماعی است.

با اینکه توجه به مقوله کیفیت زندگی قدمت طولانی دارد، لیکن به دلیل ماهیت پویا و خصلت مولفه ای آن از ابهام و پیچیدگی خاصی برخوردار است. از یکسو کیفیت زندگی به عنوان پنداشتی از چگونگی گذران زندگی فرد مطرح می شود و از بعدی موقعیت هایی نظیر محیط پیرامونی یا فرهنگ در یک جامعه معین را نیز شامل می شود. به هر حال در مورد این مقوله با تعدد تعاریف مواجهیم که این امر ناشی از چند بعدی بودن این مولفه، کاربرد آن در حوزه های حرفه ای متفاوت و سطح تحلیل آن است (غفاری، امینی، ۱۳۸۷: ۳۵ - ۵۹).

در بررسی های مربوط به کیفیت زندگی این سوال مطرح است که چه کسری چه چینی را در کجا به دست می آوریم؟ اگر چه مشاهده می کنیم مردم در مکان های مختلف به اشکال متفاوتی زندگی می کنند، لزوماً اشارات ضمیری اخلاقی به همراه ندارد، اما قضاوت در مورد کیفیت زندگی ناگزیر پرسش هایی را در مورد مفاهیم خوب و بد، بهتر و بدتر مطرح می کند و با گذار از کنجکاوی جغرافیایی سنتی در خصوص تفاوت های ناحی ای و رفتن به سوی مباحث مربوط به نابرابری فضایی، وارد وادی اخلاقیات می شود (اسمیت^۱، ۱۳۸۱: ۷۶).

رشد بالای شهرنشینی در طی دو قرن اخیر و همچنین افزایش نقاط شهری در سطح دنیا مفهوم کیفیت زندگی شهری را به طور گسترده ای مورد توجه اندیشمندان برنامه ریزی شهری و مسایل و معضلات شهری قرار داده است.

ایران نیز با وجود اینکه کشوری آسیایی و در حال توسعه بوده و هست، از رشد بالایی در زمینه درصد جمعیت شهری و همچنین تعداد شهرها برخوردار است به گونه ای که در سال ۱۳۸۰ جمعیت شهرنشین کشور به ۶۵.۶ درصد جمعیت و تعداد نقاط شهری به ۸۸۹ نقطه شهری افزایش یافته است و چنین رشدی قطعاً بیانگر لزوم توجه بیشتر به وضعیت زندگی شهرنشینان و بررسی و شناخت مشکلات آنان است (امینی، ۱۳۸۷: ۲).

^۱ Smith

کلان شهر تهران هم اکنون، به لحاظ کیفیت زندگی با انواع مسائل و مشکلات اقتصادی، اجتماعی، کالبدی، زیرساختی، زیست محیطی و مدیریتی مواجه است. هر چند تاکنون هیچگونه مطالعه اکتشافی جامعی به منظور شناخت همگونی و تفاوت های احتمالی موجود بین محله های مختلف تهران از جهت شاخص های مختلف کیفیت زندگی صورت نگرفته است، نظر متخصصان و مسئولان بر این است که سطح کیفیت زندگی شهر تهران به تبع تمایزات و نابرابری های اجتماعی - اقتصادی شمال - جنوب، در نقاط مختلف آن متفاوت است. اجرای طرح ها و پژوهش هایی با موضوع عوامل اثرگذار بر کیفیت زندگی، تصمیم گیران را در درک بهتر پیچیدگی مشکلات و شناسایی پتانسیل های بهبود کیفیت زندگی در نقاط مختلف شهر، یاری می کند به علاوه در نتیجه اجرای پروژه و انتشار دستاوردهای آن، آرزوها و انتظارات مردم مناطق مختلف شهری از مسئولان در سطحی وسیع منعکس شده و پیش بینی و تخمینی از نتایج و آثار محتمل اقدامات بعدی نهادهای مسئول در موضوع ارتقاء کیفیت زندگی حاصل می گردد.

اگر جوامع انسانی را به طور کلی به دو گروه مردان و زنان تقسیم کنیم، زنان یکی از گروه های موثر و مهم هر جامعه را تشکیل می دهند که ضرورت دارد برنامه ریزان شهری برای زمینه سازی تسهیل روند رشد شخصیت و ارتقاء دانش و مهارت آنها که منجر به افزایش کیفیت زندگی ایشان می گردد، پیش بینی های لازم را در جهت افزایش دسترسی و برخورداری از امکانات و خدمات، بهداشت و امنیت محله داشته باشند.

در پژوهش حاضر نیز سطح دسترسی زنان به امکانات و خدمات شهری، سطح بهداشت و سطح امنیت محله که از عوامل تاثیرگذار در زندگی ایشان می باشد مورد سنجش و بررسی قرار گرفته است.

۱-۲- بیان مسئله

مفهوم کیفیت زندگی خود مفهومی چند جانبه و چند بعدی است و تنها جنبه های مادی زندگی را در بر نمی گیرد، اندازه گیری و پی بردن به آن در گرو عوامل مختلف فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و حتی محیطی می باشد. همین طور خصوصیات فردی افراد جامعه نیز در آن دخالت دارند. از طرف دیگر امروزه سطح زندگی تنها به مفهوم وضعیت مادی نیست، بلکه به